

Zweefvliegvangsten in 1967

door

B. VAN AARTSEN

1967 bleek voor de zweefvliegen zeker geen slecht jaar te zijn: door mij werden in totaal 170 soorten verzameld. Vrijwel de gehele vangst werd door de heer VAN DER GOOT gedetermineerd, waarvoor ik hem hier nogmaals bijzonder dank. De voornaamste waarnemingen zijn:

Pipiza luteitarsis Zett. Vijlen, 17.V.1967, twee exemplaren.

Pipiza quadrimaculata Panz. Deze soort was eind mei en begin juni niet zeldzaam op de Veluwe. Alle exemplaren werden gevangen op boterbloemen. Leuvenum, 10.VI, acht exemplaren, Gortel 1.VI, Putten 26.V en 30.V, zes stuks.

Heringia heringii Zett. Bentveld, 21.V, twee exemplaren.

Triglyphus primus Lw. Ook dit jaar één te Venlo op 15.VI.

Orboneura brevicornis Lw. Van deze zeldzame soort één ♂ te Vijlen op 25.IV.

Orboneura geniculata Mg. Niet zeldzaam bij het Naardermeer op 5.V, 12 exemplaren, verder bij Son op 27.IV en bij Best op 24.IV.

Orboneura intermedia Lundb. Ook deze vlieg heb ik bij het Naardermeer gevangen, 9.VI en 19.VI, totaal vijf exemplaren.

Orboneura nobilis Fall. In Zuid-Limburg bij Cottessen en Nuth, verder vijf exemplaren op 3 augustus bij Berg en Dal.

Chrysogaster chalybeata Mg. In Limburg zeker geen zeldzame soort, zoals tot voor kort werd aangenomen. Gevangen te Terziet, Cottessen, Nuth, Colmont, Hoensbroek en Venlo.

Chrysogaster macquarti Lw. Bij Dwingelo op 17.VIII algemeen vliegend op dop- en struikheide langs uitgegraven veenputten. Bij Pannerden op 23.V zeven stuks. op boterbloem langs kleiputten.

Chrysogaster splendens Mg. Ook dit jaar weer te Nuth, maar ook bij Hoensbroek drie ♂♂ en één ♀ op 23.VIII.

Cheilosia albipila Mg. Reeds enkele exemplaren op 23.III te Best en te Elsloo (Lbg.) op 25.III. Verder te Best op 15.IV, Elsloo 26.IV en Son 27.IV.

Cheilosia antiqua Mg. Zeer algemeen bij Elsloo op bloeiende dotterbloemen op 26.IV en te Son op 27.IV.

Cheilosia canicularis Panz. te Hoensbroek nog op 26 oktober een zestal ♀♀.

Cheilosia chrysocoma Mg. Van deze weinig gevangen soort één te Vijlen op 25.IV en één te Elsloo op 26.IV.

Cheilosia fasciata Schin. & Egg. Elsloo, 25.III, twee exemplaren.

Cheilosia honesta Rond. In 1948 ving de heer VAN DOESBURG te Eperheide het eerste exemplaar in ons land. Nu bijna 20 jaar later kon ik bij Cadier op 17 mei het tweede vangen.

Cheilosia lenis Becker. Ook dit jaar was de soort in de Vijlener bossen weer zeer algemeen. Een andere vindplaats is Nijswiller.

Cheilosia maculata Fall. Op 16 mei vloog deze vlieg bij regenachtig weer met honderden boven en tussen daslook (*Allium ursinum*) te Elsloo.

Cheilosia praecox Zett. Deze weinig gevangen soort was op 5, 8 en 11 mei te Schaarsbergen algemeen op bloeiende wilgekatjes.

Cheilosia proxima Zett. te Cadier, Elsloo, Best, Nuth en Bentveld. Bij de laatste plaats algemeen op bereklauw.

Cheilosia semifasciata Becker. Op 5 mei één ♀ te Schaarsbergen. De eerste vangst buiten Zuid-Limburg en de beide westelijke vindplaatsen.

Cheilosia velutina Lw. Kon ik vorig jaar als tweede vindplaats in ons land Venlo noemen, dit jaar ving ik de soort te Heemskerk en Bentveld (vrij talrijk).

Neosascia geniculata Mg. Nederhemert, Terziet, Nuth en Cottessen.

Neosascia interrupta Mg. Naardermeer en Nuth.

Neosascia obliqua Coe. Wederom te Nuth, maar nu in groot aantal. Verder bij Hoensbroek en in de Biesbos.

Brachyopa pilosa Collin. Een aantal exemplaren bij Best.

Paragus albifrons Fall. 15.VI één te Venlo.

Platychirus discimanus Lw. Deze soort is nog maar van twee vindplaatsen in ons land vermeld, als derde vindplaats thans Schaarsbergen 5.V vier ♂♂, 8.V. 13 ♂♂ en 5 ♀♀. Alle vliegen werden gevangen op bloeiende wilgekatjes.

Melanostoma ambiguum Fall. Rijckholt, 25.IV en Schaarsbergen, 8.V. Beide malen één exemplaar.

Xanthandrus comtus Harris. Nog op 4 oktober te Ameland op laat bloeiende kamperfoelie.

Melangyna quadrimaculata Verr. Lunteren, 24.III, en Schaarsbergen, 5.V.

Eriozona syrphoides Fall. Montferland, 23.V op lijsterbes.

Didea intermedia Lw. Putten, 30.V.

Syrphus annulatus Zett. Gortel, 1.VI.

Syrphus annulipes Zett. Otterlo, 11.V, Veenhuizen, 9.V enkele exemplaren en te Norg op 9.V. twee stuks.

Syrphus auricollis Mg. Reeds op 15 maart een aantal exemplaren te Venlo en Arcen. In april was de soort bij Best bijzonder algemeen.

Syrphus balteatus Deg. Op 15 maart vlogen tientallen exemplaren bij Arcen.

Syrphus barbifrons Fall. Schaarsbergen, 5.V. en 8.V, op beide dagen één ♂.

Syrphus lasiophthalmus Zett. Schaarsbergen, 5.V, twee exemplaren.

Syrphus macularis Zett. Venlo, 15 maart een ♂. DE MEYERE vermeldt de soort als nieuw voor de Nederlandse fauna. Hij ving in 1901 twee exemplaren te Hilversum. Mijn exemplaar werd door de heer VAN DOESBURG gedetermineerd als *S. macularis*, maar het leek in het geheel niet op de twee dieren uit de collectie DE MEIJERE in het Zoölogisch Museum. De heer V. D. GOOT determineerde deze vliegen dan ook als *Syrphus punctulatus* Verr. Het exemplaar van Venlo is dus de eerste vangst in Nederland.

Syrphus malinellus Collin. Deze soort vermeldde ik vorig jaar als nieuw voor de Nederlandse fauna. Hij is waarschijnlijk toch niet zeldzaam. Nieuwe vindplaatsen zijn Otterlo, Drie en Schaarsbergen.

Syrphus trianguliferus Zett. In aantal bij Schaarbergen en verder bij Rijckholt op 5.VII.

Spaerophoria rueppellii Wied. Zoutelande 29.VII, Kreekrakdam 15.VII.

Chrysotoxum arcuatum L. Een opmerkelijke waarneming van deze soort op de

Veluwe. Van dit toch zeer schaarse dier ving ik ruim 50 exemplaren te Otterlo, Drie, Putten, Vierhouten en Gortel, alle in mei en begin juni. Verder één te Vijlen. Vrijwel al deze vliegen werden op boterbloemen gevangen.

Chrysotoxum octomaculatum Curt. Deze soort was veel zeldzamer. Eén te Gortel op 1.VI, twee te Putten op 30.V. en één te Rucphen in Noord-Brabant op 9.VIII.

Chrysotoxum verralli Collin. Groesbeek, 3.VIII.

Christalis anthophorinus Fall. Oudega, 9.V en 10.V, in totaal zes stuks.

Eristalis vitripennis Strobl. De heer VAN DOESBURG ving in 1946 de soort te Baarn. Als tweede vindplaats kan ik nu het Naardermeer vermelden: op 5.V en 8.V ving ik in totaal drie exemplaren.

Liops vittata Mg. Oudega 21.VI, Paessens 21.VI en Naardermeer 9.VI.

Parbelophilus frutetorum F. Venlo, 15.VI.

Parbelophilus consimilis Malm. Wederom te Kortenhoef, maar nu ook bij het Naardermeer.

Mallota fuciformis F. Bergen op Zoom, 13 april drie exemplaren. Deze soort was van enkele vindplaatsen uit het westen bekend, maar werd de laatste tientallen jaren niet meer gevangen. Bij Bergen op Zoom vloog de soort op een bloeiende *Prunus*-soort, maar wel erg hoog, zodat het vangen de nodige moeilijkheden opleverde.

Sericomyza lappona L. Algemeen op een kleine vliegplaats bij het Naardermeer.

Criorhina ranunculi Panz. Eén exemplaar van deze zeldzame vlieg bij Elsloo op bloeiende wilgekatjes op 31.III.

Xylota abiens Mg. Gortel, 1.VI.

Xylota tarda Mg. Otterlo, 28.VIII.

Eumerus sabulorum Fall. Valkenisse, eind juli een 60 exemplaren. Deze dieren werden alle in duinpannen gevangen en gingen alleen zitten op door de zon beschienen zandpaden. De overigens moeilijk te vangen vliegen vlogen alleen tussen 12 en 4 uur namiddags. Ook een tweetal exemplaren van deze zweefvlieg te Colmont, 12.VI.

Eumerus tricolor Fabr. Nieuw voor de fauna. In mijn overzicht van in 1966 gevangen zweefvliegen vermeldde ik twee exemplaren van *Eumerus sabulorum*, gevangen te Colmont. Nu ik dit jaar een grote serie van *Eum. sabulorum* ving, bleken de twee dieren van Colmont toch wel zeer af te wijken. Een nadere determinatie van de heer V. D. GOOT bracht dan ook aan het licht, dat dit twee exemplaren waren van *Eumerus tricolor* Fabr., een nieuwe soort voor ons land. Uit België was zij reeds bekend.

Eumerus tuberculatus Rond. Algemeen bij Bentveld in een preiveldje. De vliegen gingen steeds op de grond zitten.

Temnostoma vespiforme L. Ook dit jaar weer één te Bunde op 14.VI.

Scaeva sclenitica Mg. Reeds op 26.III ving ik twee ♀♀ te Beegden.

Summary

List of more or less rare Syrphidae caught in the Netherlands in 1967. *Eumerus tricolor* Fabr. is new to the fauna of this country.

Halfweg, Dennenlaan 215.